

Obsah

- ✓ IPSAS 23 – Výnosy z nesměnných transakcí (daně a transfery)
  - Rozsah působnosti
  - Definice
  - Aktiva z nesměnných transakcí
  - Výnosy z nesměnných transakcí
  - Existující povinnosti uznané jako závazky
  - Daně
  - Transfery
- ✓ Vybrané rozdíly ve vykazování nesměnných transakcí oproti ČR

IPSAS 23 – rozsah působnosti

- ✓ výnosy z nesměnných transakcí (kromě kombinací ÚJ)
- ✓ **nesměnné transakce** (IPSAS 9 *Výnosy ze směnných transakcí*): jednotka buď získá hodnotu od jiné jednotky bez toho, aniž by jí směnou poskytla přibližně stejnou hodnotu, nebo poskytuje hodnotu jiné jednotce, aniž by přímo obdržela přibližně stejnou hodnotu
  - daně
  - transfery (dotace, odpuštění dluhu, pokuty a penále, dědictví, dary, zboží, výrobky a *služby v naturáliích* či netržní části přijatých zvýhodněných půjček)

IPSAS 23 – definice (1)

ve vztahu k převáděným aktivům:

<p>ustanovení: požadavky zákonů, předpisů nebo závazných ujednání předepsané pro využití převáděného aktiva jinými jednotkami než je vykazující jednotka</p>	<p>podmínky: ustanovení, která uvádějí, že budoucí ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál aktiva mají být spotřebovány příjemcem podle specifikace, jinak že budoucí ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál musí být vráceny převádějícímu (uznáno aktivum a závazek (výnos))</p>
	<p>břemena: ustanovení, která sice omezují nebo uvádějí účely, pro které převáděné aktivum lze užívat, ale nespecifikují, že budoucí ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál musí být vráceny převádějícímu, pokud nebudou použity dle stanoveného účelu (uznáno aktivum a výnos)</p>

IPSAS 23 – definice (2)

- ✓ kombinace směnných a nesměnných transakcí => obě složky zachytit odděleně
- ✓ pochybnosti o povaze transakce => nesměnná transakce

IPSAS 23 – aktiva z nesměnných transakcí

- ✓ **uznání:** přítok prostředků z nesměnných transakcí (kromě služeb v naturáliích), který splňuje definici aktiva, bude uznán jako aktivum pouze a jedině když:
  - a) je pravděpodobné, že ÚJ získá budoucí ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál spojený s tímto aktivem, a
  - b) může být spolehlivě zjištěna reálná hodnota aktiva
- ✓ **ocenění při prvotním uznání:** na úrovni reálné hodnoty aktiva k datu nabytí

IPSAS 23 – výnosy z nesměnných transakcí

✓ uznání:

- přítok prostředků z nesměnných transakcí uznaný jako aktivum bude uznán jako výnos, a to ve výši přesahující částku uznaného závazku ze stejného přítoku (ustanovení – podmínka, snímek č. 4)
- po splnění existující povinnosti uznané jako závazek sníží ÚJ účetní hodnotu uznaného závazku a ve stejné částce uzná výnos

✓ ocenění: na úrovni přírůstku čistých aktiv uznaných ÚJ

IPSAS 23 – existující povinnosti uznané jako závazky

- ✓ **uznání:** existující povinnost z titulu nesměnné transakce (ustanovení – podmínka), která splňuje definici závazku, bude uznána jako závazek pouze a jedině když:
  - a) je pravděpodobné, že ke splnění povinnosti bude třeba odtoku prostředků představujících budoucí ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál, a
  - b) hodnota povinnosti může být spolehlivě odhadnuta
- ✓ **ocenění při prvotním uznání:** na úrovni nejlepšího odhadu částky potřebné na úhradu existující povinnosti

IPSAS 23 – daně (1)

- ✓ **daně:** ekonomický prospěch nebo využitelný potenciál povinně placené nebo splatné v souladu se zákony a předpisy ÚJ veřejného sektoru za účelem poskytnutí výnosů vládě; neobsahují pokuty nebo penále uvalené při porušení zákona
- ✓ **zdanitelná událost:** událost, kterou vláda nebo legislativní orgán určil, že bude předmětem zdanění
- ✓ **uznání aktiv týkajících se daní:** pokud dojde ke zdanitelné události a jsou splněna kritéria pro uznání aktiva
- ✓ **ocenění aktiv z titulu daní:** na úrovni jejich reálné hodnoty k datu nabytí – ÚJ vytvoří účetní pravidla pro stanovení nejlepšího odhadu (pravděpodobnost, statistické modely...)

IPSAS 23 – daně (2)

- ✓ **předem přijaté daňové příjmy:** nejprve uznáno aktivum a závazek (předem přijatý příjem), po zdanitelné události je zrušen závazek a uznán výnos
- ✓ **výdaje financované prostřednictvím daňového systému:** daňové výnosy jsou vykazovány v částkách v hrubé výši (brutto), tj. nejsou od nich odečítány výdaje financované prostřednictvím daňového systému
- ✓ **daňové úlevy:** daňové výnosy nejsou vykazovány v částkách v hrubé výši (brutto), tj. nejsou navyšované o částku daňových úlev – jedná se o ušlé výnosy, ne o náklady

IPSAS 23 – transfery (1)

- ✓ **transfery:** přítoky budoucího ekonomického prospěchu nebo využitelného potenciálu z nesměnných transakcí, s výjimkou daní
- ✓ **uznání aktiv týkajících se transferů:** pokud převáděné prostředky vyhovují definici aktiva a splňují kritéria pro uznání aktiva (výjimkou jsou služby v naturáliích – volba ÚJ)
- ✓ **ocenění aktiv týkajících se transferů:** na úrovni jejich reálné hodnoty k datu nabytí – ÚJ vytvoří účetní pravidla

IPSAS 23 – transfery (2)

- ✓ **přísliby (nevynutitelné sliby převést aktiva příjemci):** nesplňují definici aktiva => nejsou uznány ani aktiva ani výnosy (po převodu je uznán jako dar)
- ✓ **předem přijaté transfery:** prostředky jsou uznány jako aktivum (splní-li definici aktiva a kritéria pro uznání aktiva). Není-li ujednání o transferu dosud závazné, uzná ÚJ závazek (předem přijatý příjem). Poté, co se ujednání stane závazným a jsou splněny smluvní podmínky, je snížen závazek a uznán výnos.

Vybrané rozdíly ve vykazování nesměnných transakcí oproti ČR

Oblast	IPSAS 23 (příp. jiné)	ZoÚ, vyhláška č. 410/2009 Sb., ČÚS č. 703 a další
Úprava transferů	Pouze z pohledu příjemce	Z pohledu poskytovatele i příjemce (i zprostředkovatele)
Vymezení transferů	Obecná definice vycházející z vymezení nesměnných transakcí	Taxativní výčet (pozitivní i negativní)
Forma transferů	Peněžní i nepeněžní (naturálie)	Pouze peněžní prostředky
Způsob vykazání výnosů z transferů	Výkaz finanční výkonnosti (výkaz zisku a ztráty)	Zpravidla výkaz zisku a ztráty, ale investiční (i průtokové) v rozvaze
Vykázání transferů ve výkazu finanční situace (rozvaze)	Ve výši přijatého transferu	Kromě vykazání transferu může být bilanční suma navýšena o dohadné položky
Oceňování	Časté využití reálné hodnoty	

